

Του G. D'ANNUNZIO

ΟΙ ΚΑΜΠΑΝΕΣ

Είταν Μάρτης: η καρδιά του Μπίασκο είχε γεμίσει από πάθος αγάπης.

Δυό τρεις νύχτες τώρα δὲ μπόραγε νὰ κλείσῃ μάνι σ' ὄλο του τὸ κορμί ἐνωσθε φτωιές, σουβλιές, σὰ νάταν ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή νὰ ξεπετάξουν ἀπὸ τὸ δέρμα του ἀναρίθμητα βλαστάκια, κλώνοι καὶ μπουκέτα ἀπὸ ἀγριοτριαντάφυλλα. Ὡς τὸ βάθος τοῦ κελλιοῦ του ἔφθανε, ποῖος ξέρει ποῦθε, μιὰ νέα εὐωδιά, μιὰν εὐωδιά δροσερῆ καὶ διαπεραστὴ τῶν χυμῶν ποὺ ἀναγεννιόντουσαν στούς μικροὺς φράχτες καὶ στίς ἀνθισμένες μυρθαλιές... Μὰ τὴν Ἄγια Βαρβάρα τὴν προστάτισα ἰ τὴν τελευταία φορὰ ποὺ εἶδε τὴ Ζολφίνα. ἦταν, ναί, σὲ μιὰν ἀμυγαλιά ἀπάνω ἀκουμπισμένη κ' ἐκύνταζε τ' ἀνοιχτὰ πανιά μιὰς βάρκας ποὺ εἶταν στὸ πέλαγο. Καὶ τὸ πρόσωπό της εἶταν μιὰ χαρὰ κ' εἶτανε γύρω της ἡ γαλάζια βλῆσθηση τοῦ λιναριοῦ κ' αἰετ' ἀμάτια της εἶταν ἀνοιχτές δύο ὄμορφες κληματίδες καί, γαρός ἄλλο, καὶ μέσα στὴν καρδιά της εἶταν ἀνθισμένα λουλούδια.

Ἀπάνω στὸ κρεβάτι του ὁ Μπίασκο ξετρελλαμένος ἀναπολοῦσε ὄλο ἐκεῖνο τὸ φῶς, ὄλο ἐκεῖνο τὸ ξεχείλιμα τῆς ἀνοιξιάνικης ζωῆς. Ἡ ἀκοή τῆς Ἀδριατικῆς καὶ κάτω φωτιζότανε πιά ἀπὸ τὰ πρῶτα δειλὰ βλέμματα τῆς αὐγῆς, δταν σηκώθηκε καὶ σκαρφάλωσε ἀπὸ τὴ ξύλινη σκάλα ὡς τὶς γελινοφολιές, ἀπάνω στὴν κορφὴ τοῦ καμπαριοῦ.

Μὲς στὸν ἀέρα κυμάτιζαν παρόδοξες φωνές, συγκεχυμένες σὰν φρυγαλέα ἀναστενάγματα, σὰν πνοὲς τῶν φύλλων, σὰν θροίσματα τῶν πρασίνων κλαδιῶν, σὰν τὰ φρουφρού τῶν πτερῶν. Τὰ χαμηλά σπιτάκια κοιμόντουσαν ἀκόμα ὁ κάμπος μισοβρισκόταν ἀκόμα σ' ἕναν ὕπνο κὰτ' ἀπ' τὸν ἀνάλαφρό του πέπλο τῶν καταχνιῶν. Ἐδῶ κ' ἐκεῖ, μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀπέραντη καὶ στάσιμη λίμνη, τὰ δέντρα τρεμοσάλευαν στὶς αὖρες. Στὸ βάθος, τὰ μενεξεδένια βουνὰ ἔσβηναν σὲ ἀπαλάττες ἀποχωρώσεις μὲς στὸν τερερὸν ὀρίζοντα κ' ἀντίκρου ἦταν ἡ θάλασσα ποὺ λαμποκοπούσε σὰν μιὰ γραμμὴ ἀπὸ ἀσπλί με κάποιον σκοτεινὸ πέπλο μὲς στὸ μῶροφο. Καὶ ἔπειτα, στὸ σῆμα, μιὰ δροσερῆ καὶ διάφανη οὐρανία γαλήνη, ὅπου τ' ἄστρα χλωμαίαν ἕνα ἕνα.

Οἱ τρεῖς καμπάνες ἀκούοντες μὲ τὶς κούφιες ὀρειχάλκινες κοιλίες τους, στολιμένες μ' ἀραβουργήματα, προσμένανε τὸ χεῖρι τοῦ Μπίασκο νὰ ἀκορπίσει τούς θριαμβευτικὸς ἀναπαλομὸς του μέσα στὶς πνοὲς τῆς αὐγῆς.

Καὶ ὁ Μπίασκο ἔπιασε τὰ σκοινιά. Στὸ πρῶτο τραβήγμα, ἡ πιὸ βραεῖα καμπάνα, ἡ «Λύκαινα» ἔβγαλε ἕνα παλμὸ βαθύ, ἔπειτα τὸ πλατὺ της στόμα ἀνοίχτηκε, ἐανάκλεισε, ἀνοίχτηκε πάλι ἕνα κῆμα ἀπὸ μεταλλικὸς τόνους, ποὺ τὸ ἐπακολούθησε κάποιος παρατεταμένος μυκηθμός, ἔρχυθηκε ἐπάνω σ' ὄλες τὶς στένες κ' ἔπλάσθηκε μὲ τὸν ἀέρα σ' ὄλο τὸν κάμπο, σ' ὄλη τὴν ἀκρογναλιά. Καὶ οἱ ἦχοι ἔρχυνόν

τουσαν, ἔρχυνόντουσαν. Ὁ μπρούτζος εἶχε ἀνάψει κ' ἔμοιαζε μ' ἕνα τέρας τρελλὸ ἀπὸ ὀργῆ ἢ ἀπὸ ἀγάπη, ἐκουνιότανε τρομερὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, δείχνοντας διηρηκὸς τὸ ρύγχος του. Κάτω, τὰ κύματα τῶν ἤχων καὶ τὰ κύματα τοῦ φωτός ποὺ δυνάμωνε, σκορποῦσαν τὸν ὕπνο ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς, οἱ καταχνιὲς ἀνέβαιναν σὰν καπνὸς, χρυσολαμπαν κ' ἔσβηναν γλυκὰ μέσα στὶς πνοὲς ἀνααύγειες. Καὶ, ἔξαφνα, ἕνας ἄλλος ἦχος ξεκαθάρισε: Εἶταν τὸ χτύπημα τῆς ἄλλης καμπάνας, τῆς «Στριγγλας», διαπεραστὸ στριγγό, κορτό, παρόμοιο σὰ λυσοσμένο γαγγύσμα, ποὺ ἀπαντᾷ στὸ οὐρλιασμα θηρίου...

Κ' ἔπειτα, τὸ γρήγορο σφυροκόπημα τῆς «Τραγουδίστρας» ἕνα σφυροκόπημα χαρούμενο, καθαρό, γοργὸ καὶ ἀχαλίνωτο, σὰν τὸ χαλιζὶ ποὺ πέφτει ἀπάνω στὸ κρούσταλλο. Κι' εἶταν ἀκόμα οἱ μακρομέντοι ἦχοι τῶν ἄλλων καμπαριῶν ποὺ εἶχαν ἔκρηξη: τὸ καμπαριῶ τοῦ Σάν Ρόκο, καὶ κάτω, αὐτὸ τὸ κοκκινοπὸ καμπαριῶ, τὸ χαμένο πίσω ἀπ' τὶς βαλαντιδές τὸ καμπαριῶ τῆς Σάντα Τερέζα, τὸ καμπαριῶ τοῦ Σάν Φράγκο, αὐτὸ τὸ καμπαριῶ τοῦ μοναστηριοῦ... δέκα, δεκαπέντε μεταλλικὰ στόματα ποὺ σκόρπιζαν μὲς στούς κάμπους τὶς ζωηρὲς καὶ χαρούμενες βαριτόνες τοῦ κυριακάτικου ὕμνου, μέσα σ' ἕνα θραύσει φωτός.

Τὸν Μπίασκο αὐτὸς ὁ πανζουρλισμὸς τὸν ἐμεθύσε. Θὰ ἔφραζε νὰ βλῆταε αὐτὸ τὸ χοντροκόκκολο καὶ νευρῶδη καμπανοκορπίσι, μὲ τὴ μεγάλη κοκκινωπὴ ὀδὴ στὸ μέτωπο, νὰ κοιτᾷ τὰ χεῖρια ἀσθραίνοντας, νὰ κρεμιέται σὰ σκοινιά σὰ μαϊμού, ν' ἀφήνῃ νὰ τὸν σηκώνῃ ἢ ἀκαταγώνιστη δύναμη τῆς ἀγαπημένης του «Λύκαινας» ὡς τὸ ἐπάνω σκαλοπάτι, γιὰ νὰ δώσῃ ἀπὸ ἐκεῖ τὰ τελευταία χτυπήματα στὴν «Τραγουδίστρα» μὲς στὸ ὑπόκοφο τρέμουλο τῶν δύο ἄλλων δαρμασμένων τεράτων.

Ἐκεῖ ψηλὰ εἶταν βασιλιάς. Τὸν ἔλεγα τρελλὸ τὸ φτωχὸ τὸ Μπίασκο, ἀλλὰ, ἐκεῖ ψηλὰ, εἶταν βασιλιάς καὶ ποιητής. Ὅταν ὁ γαλήνιος οὐρανὸς ἔφερε πάνω ἀπ' τὸν ἀνθισμένο κάμπο, δταν ἡ Ἀδριατικὴ ἀστραφετὴ ἀπ' τὶς θναυγείες τοῦ ἡλιοῦ καὶ ἀπὸ τὰ πορτοκαλιὰ πανια τῶν πλοίων, δταν οἱ δρόμοι βομβοῦσαν ἀπ' τὴ δουλειά, ἔμενε, ἐκείνος στὴ κορφὴ τοῦ καμπαριοῦ του χωρὶς νὰ κἀνῃ τίποτε, μὲ τὸ αὐτὴ του ἀκουμπισμένο στὸ πλευρὸ τῆς «Λύκαινας» τοῦ τροιπεροῦ κ' ὑπερήφανου θηριοῦ ποὺ ἕνα βράδυ τοῦ εἶχε ξεσκίσει τὸ μέτωπο. Δίπλα του ἡ «Τραγουδίστρα» λαμποκοπούσε καὶ παραπέρα ἡ «Στριγγλα» ἔδειχνε τὴ γέρικη κοιλιά της τὴ χαρακωμένη σ' ὄλο τὸ μᾶκρος ἀπὸ ἕνα ρήγμα καὶ τὰ σκαρμένα χεῖλη της.

Ὁ Μπίασκο εἶχε συναντηθῆ μὲ τὴ Ζολφίνα ἕνα ἀπόγευμα τοῦ Ἀπριλίου πῖσω ἀπὸ τὶς καρδιές τῆς Μόννας, κίτω ἀπὸ ἕνα ὀπάλλινο-οὐρανὸ μὲ μενεξεδένιες ἀποχωρώσεις στὴ δίση. Ἐκείνη σιγοτραγοῦσε δούσε μαζεμένους χορτοὺς γιὰ τὴν ἀγελάδα της. Ἡ μυροῦδιὰ της ἀνοίχτες τὸν χτυποῦσε στὸ κεφάλι του καὶ τοῦ ἔφερε μιὰ ζαλάδα, σὰν ἐκείνη ποὺ φέρνει ὁ ἀίμος τοῦ γλυκοῦ κρασιοῦ τὸν Ὀχτώβρη.

Ὁ Μπίασκο προχωροῦσε τρικλιζοντας, μὲ τὸ σκόπεο του ριγμένο πρὸς τὰ πῖσω καὶ μ' ἕνα μάτω γορφαλλά σὸ αὐτὴ. Δὲν εἶταν

δοκιμο άγόρι ο Μπίασκο είχε μεγάλα μαύρα μάτια γεμάτα μιάν άγρια έλλψη, ένα είδος νοσταλγίας, μάτια που θύμιζαν φυλακισμένο ζώο, κ' έπειτα είχε μιá χοητεία στη φωνή του, κάτι βαθύ που δέν εΐταν ανθρώπινο· δέν εΐξερε ούτε μελωδικότητες, ούτε ευστροφίες, ούτε άπαλοσύνες. Έκει ψηλά, με τις καμπάνες του, μέσ' στον άπέραντο άέρα, στο άτελείωτο φώς, στη μεγάλη μοναξιά, ή γλώσσα που είχε μάθει εΐταν γιομάτη άνηχησεις, μεταλλικούς φθόγγους κ' άκρόστιες άγριομέρες.

— Τι κάνεις Ζολφίνα ;
— Μαζεύω χόρτο για τήν άγελάδα του μάρομπα Μιχάλη, να τί κάνει ! άπάντησε τó ξανθό κοράσι, που με παλλόμενο τó στήθος της έμεινε σκυμμένη για να μαζέψρ τó χόρτο της.

— Ω Ζολφίνα, νιώθεις αύτη τήν όμορφη εΐωδιά. Εΐμουνα στην κορφή του καμπαναριού, κύτταζε τις βάρκες που ό άνεμος άπ' τήν Έλλάδα τις έσορωχε στο πλάγο· και πέρασες κάτω, πέρασες τραγουδώντας τó « Άνθος τής Χλοής ».

Σταμάτησε άξαφνα γιατί έννοιωσε κάτι να του πνίγει τó λαιμό. Σάπασαν κ' οι δύο και σάθηναν άκούγοντας τó άργό θρόϊσμα τών καρυδιών και τó μακρινό μουρουρίσμα τής θάλασσας.

Ο Μπίασκο, ματάχλωμος, έσκυψε τέλος κ' αύτός προς τή χλόη, και, μέσα σ' αύτη τή λάγνη δροσιά τής βλάστησης, τά χέρια του χιτούσαν τα χέρια τής Ζολφίνας, που είχε γίνει κόκκινη σάν τή φωτιά.

— Θέλεις να σε βοηθήσω ; τής ειπε άξαφνα.

Ανó όμορφες σαφές έρωτευμένες διέσχισαν τó λειβάδι και χάθη-καν πίσω από τούς φράχτες.

— Άφρησέ με, ψιθύρισε ή φτωχή κόρη, με μιá αδύνατη φωνή. Άφρησέ με, Μπίασκο !

Έπειτα σφίχτηκε άπάνω του, άφρησε να τή φιλήσει, τού άνταπέδιδε τα φιλιά· και τού έδειξε ή « Λύκαινα » τó μέτωπο του τά χείλη της, δυó χείλη κόκκινα κ' ύγρά σαν τά σταφύλια.

Η άγάπη τους αύξανε μαζί με τó χορτάρι και τó χορτάρι άνέβαινε, άνέβαινε σάν κύμα· και στη μέση αύτης τής πράσινης παλλόροιας ή Ζολφίνα όρθη μ' ένα κόκκινο μαντίλι, έμοιαζε σα μιá πλούσια παταρούνα.

Μά ένα πρωί που ό Μπίασκο τήν περίμενε στην πηγή μ' ένα όμοιο μπουκέτο με φρεσκοκομμένα λουλούδια δέ φάνηκε πουθενά. Εΐχε άρροστήσει από βλογιά.

Ο δυστυχισμένος ό Μπίασκο ! Όταν τó έμαθε έννοιωσε τó αϊμα του να παγώνει και κλονίστηκε πιό δυνατά από κείνο τó βράδυ που τού εΐχε ξεσκίση ή « Λύκαινα » τó μέτωπο. Κι' οστόσο, έπρεπε ν' άνέβη στο καμπαναριό και να σάση τα χέρια του τραβώντας τα σκοινιά, αύτός που ή καρδιά του εΐταν γιομάτη άπελπισιά, μέσα στην άναμυσιμυλιά τής Κυριακής τών Βατών, μέσα σε μιá ήλιοφώτιση ήμέρα εύφρόσυνη, με τά βάρκα, με τά λιβάνια, τά τραγούδια και τις προσευχές, ένώ ή φτωχή του Ζολφίνα ό Θεός ξέρει τή μαρτύρια, ό εύλογημένη παρθένα, ό Θεός ξέρει τή μαρτύρια ύπόσφρε.

Πέρασε μέρες τρομερές. Μόλις έπεφτε τó βράδι, ό Μπίασκο, τριγυρίζε γύρω από τó σπίτι τής άρρωστης, σάν τσακάλι γύρω στο νεκροταφείο· στεκότανε στιγμές κάτω από τó κλειστό παραθύρο της που έλαμπε από μέσα και με τά μάτια φουσκομένα από τά δάκρυα κοιτούσε τούς Ισκιούς που περνούσαν πίσω από τά ξζάμια, τεντώνοντας τ' αντί του, βάζοντας τó χέρι στο στήθος του, που τού τó ράγιζε ή άγωνία κ' έπειτα έξακολουθούσε να τριγυρίζη σάν τρελλάς ή έτρεχε να χωθή στο καλάϊ του· έχει περνούσε τις άτελείωτες ώρες τής νύχτας, κοντά στις άκίνητες καμπάνες, θανατωμένους από τήν άπέραντη άγωνία του, πιό χλωμός και από πτώμα. Κάτω, μέσ' στους πλημμυρισμένους από τó φεγγάρι και τή σιωπή δρόμους, ψυχή ζώσα δέν περνούσε μπροστά του ή θάλασσα θλιμμένη, γιομάτη άφροσύ, τσακίζονταν μ' ένα μονότονο θόρυβο στις έρημες όχτες.

Κ' έχει πέρα, κατ' άπ' αύτη τή στέγη που μόλις διεκρινόταν, ή Ζολφίνα, άγωνιούσε στο θάνατο ξαπλωμένη στο κρεβάτι της, άφωνη με βούλες που έτρεχαν έμπρο άπάνω στο μαυριδερό πρόσωπό της.

Μόνο δυó ή τρεις φορές σήκωσε τó ξανθό κεφαλάκι της με κόπο σα νάθελε να μιλήσει, αλλά τά λόγια της έμειναν στο λαιμό, ό άέρας άρχισε να τής λείπει και τó φώς να τήν άφήνει. Έζούνησε τά χείλη της με πνιγμένους ρόγχους· σάν άρνι που τó πνίγουν κ' ύστερα πάγωσε.

Ο Μπίασκο πήγε να δη τή φτωχή του πεθαμένη. Σάν άποβλακωμένος, μ' άκαθάρσια βλέμματα, κύτταζε τó φέρετρο καταμυρομένο από δροσερά λουλούδια κάτ' άπ' τά όποια άρχιζε ή σαπίλα τών νέων σαρκών τής άγαπημένης του. Έκτύταζε μιá στιγμή, χωμένος σν' άλλο τó πλήθος, κ' έπειτα βγήκε. Στανάγρισε στη φωλιά του, άνέβηκε στη ξύλινη σκάλα ως τή μέση, έπιασε τó σκοινί τής Τραγουδίστρας, έκανε μιá θηλειά, τήν πέρασε στο λαιμό του κ' άφέθηκε να κρεμαστή στο κενό.

Οι σπαδασμοί τού κρεμασμένου, εΐταν αύτοι που έκαναν, μέσα στην σιωπή τής μεγάλης Παρασκευής, τήν « Τραγουδίστρα » να άφήση μέσα σε μιá στραπάτ φωνός, πέντ' έξη ήχους άπροσδόκητους, άσημένιους, χαμόδονους· κ' ένα όμάδι χελιδόνια ξεπετάχτηκε άξαφνα από τή στέγη στον ήλιο.

G. D'ANNUNZIO

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΔΙΑΝΟΙΑΣ

Η ΑΦΗΡΗΜΑΔΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Πολλοί άπ' τούς μεγάλους άνδρας ύπήρξαν τρομερά άφηρημένοι. Τόσον άφηρημένοι που άν δέν ήσαν σοφοί θά τούς περνούσε κανείς για ηλιθίους !

Τέτοια άνέκδοτα άφηρημάδας άναφέρει πολλά ή ιστορία. Κι' άρχίζουμε από τόν ήμέτερον Άρχιμήδην.

Σ' όλους εΐνε γνωστόν τó έπεισόδιον τών τελευταίων στιγμών του βίου του μεγάλου Άρχιμήδους, τó όποϊον ό Πλούταρχος άναφέρει. Τόσο ήταν συγκεντρωμένος πνεύματι και σώματι στός έρεύνας του ώστε διαν μπήκε στο σποδαστήριό του ό στρατιώτης που τόν έφόνευσε, του ειπε τó περίφημο εκείνο : « Μή μού τούς κύκλους τάραξει » !

Ο πολός τής Άγγλίας Νεύτων, όστις τιμήθηκε μάλιστα από τó έθνος του διά του αξιόματου· τού συμβούλου τού στέμματος, τόσον ήταν άπισχολημένος με τά μαθηματικά, ώστε λέγεται, ότι στο κοινοβούλιον δέν άνοιξε ούτε μιá σφραά τó στόμα του παρό μόνον όταν παρακάλεσε κάποτε ένα κλητήρα να κλείση ένα παράθυρον, διά τού όποϊου έσχηματίζετο ρεύμα ! (*)

Άλλοτε ό Νεύτων θέλοντας να βράση ένα αυγό έφριξε άντι αυτου μέσα στο μπράκι τó ρολόγι του, τó όποϊον ήτο μεγίστης τών άκριβειών του αξίας ! Έννοείται ότι τó περίφημο αυτό ρολόϊ έβρασε κ' έγινε σε χάλια !

Ο δέ Αμπερ ό διάσημος φυσικομαθηματικός, τού όποϊου ό όμώνυμος ήλεκτρικός νόμος και ή θεωρία τών ήλεκτρικών ρευμάτων τόσην έχον σπουδιαιότητα εν τή ήλεκτριση, άπεκαλείτο άπ' τούς συγχρόνους του « ό άφηρημένος » (le distrait) λόγω τής συχνής του άφηρημάδας. Μιά μέρα ό Αμπερ έπηγιόνας να παραδόνη τó τακτικό του μάθημα, βρήκε στο δρόμο μιá πέτρα, τήν όποϊαν έπηρεγιά να έρευνηση τός όρυκτολογικός της ιδιότητας. Έξαφνα όμως ένφ περιεργάζετο θυή ήθηκε μέγας γασσομέρισε. Άμέσως έβγαλε τó ρολόγι να ιδη τήν ώρα. Η ώρα φυσικά ήταν περασμένη. Ουμιομένος τότε, αλλά κ' άφηρημένος, βάζει άντι τού ρολογιού τήν πέτρα στην τσέπη τού γιλέκου του και έσπαφνδονίζει τó ρολόγι του όνει τής πέτρας πέραν τού φραγμού τής γειφύρας τών Τεχνών !

Ο ίδιος μετά τó πέρασ έκάστου μαθήματος ήταν πάλιν τόσον άφηρημένος ώστε έχονε στην τσέπη του τó κουρέλι, με τó όποϊο καθάριζαν τόν μαυροπίνακα, άφου προηγουμένως σφουγγίζε μ' αυτό τήν μύτη του, νομίζοντας πως κρατεί τó μαντίλι του !

Ο αύτός στάθηκε κάποτε πίσω από ένα άμάξι και ή άρχισε με μιá κιαωλία στο χέρι να έπιλύει εξισώσεις έπ' αυτου. Έξαφνα όμως τó άμάξι ξεκίνησε κ' ό Αμπερ άρχισε να τρέχη έσπίου του συνεχίζων τó πρόβλημά του !!

Έκτάκτου άσειότητους εΐνε και τó έξης άνέκδοτον, τó όποϊον άποδίδεται σε κάποιον επίσης μαθηματικόν. Έπρόκειτο να τελήση τούς γάμους του. Έπειδή όμως ήταν τρομερά άφηρημένος και έφορείτο μήπως τó λησιμονήση και δέν μεταβή προς τούτο εις τó Τουρ, όπου θά έτελείτο τó μυστήριον, έγραψε στο σημειωματάριό του με μεγάλα γράμματα : « Να νυμφευθώ, όταν διέλθω από τó Τουρ » !...

Σε μιá δημοσία διάλεξι ό καθηγητής τών μαθηματικών Μ. Zefebare άντιγράφον έπι τού πίνακος εκ τών σημειώσεών του ένα πολύ δύσκολο πρόβλημα, άντελήθη έξαφνα ότι, αϊ σημειώσεις του δέν ήσαν πλήρεις. Τότε έστράφη προς τούς άκροτάς του και τούς ειπεν απαθέστατα : « Συγγνώμη, κύριοι, έλσημόνησα στο σπίτι τόν παρονομαστήν »

Ένεκα τής εκκενρωτικότητος, τής άφηρημάδας και τών παραδοξολογιών τών σοφών τούτων έπιστημόνων ύπήρξεν εποχή, άναφέρει ό Αραγι, κατά τήν όποϊαν ειχον θεωρηθή ύπό τών κοινών ανθρώπων ως δυτα ιδιαιτέρας φύσεως και άδέξιοι περι τó κοινωνικά και βιατικά ζητήματα. Γι' αυτό θέλησαν να τούς άποκλείσουν τών συναυλιών, τών χορών, τών δημοσίων θεαμάτων όπως άπεκλείοντο αϊ κληρικοί. Μαθηματικός νυμφευόμενος τήν εποχήν εκείνην έθεωρείτο σχεδόν παραβάτης τού νόμου !

Χαρακτηριστική εΐνε ή άλληλογραφία μεταξύ δυό μεγάλων μαθηματικών τών χρόνων εκείνων τού D'Alembert και τού Zagrange, εκ τών όποϊων ό δεύτερος ένυμφευθη μιάν συγγενή του. Τούτο μάθων ό D'Alembert έσπευσε να γράψη προς τόν συνάδελφόν του :

« Πληροφορούμαι, ότι προέβητε εις πράξιν, τήν όποϊαν ειμεις οι φιλόσοφοι καλοϋμεν σάλτο μορτάλε. Ένας μέγας μαθηματικός, όπως σεΐ, όφείλει πρò παντός να γνωρίζη να ευρίσκη τήν ευτυχίαν του διά τού ύπολογισμού !! Εΐς ταύτα θαναντών ό Zagrange γράφει : Άγνοώ άν καλώς ή κακώς έπροξα νυμφευθείς. Εφρόντισα να κάμω ότι έκαμα χωρίς να χρονοτριβώ εις ανέψεις, για να μην πάθω ότι έπαθε και ό μακαρίτης Λεϊβνίτιος, ό όποιος εκ τής ύπερβολικής σκέψεως έπι τού ζητήματος τού γάμου, δέν ήδυνήθη ποτέ να καταλήξη εις όρισμένην λύσιν. Όυολογώ, ότι οδδέποτε έπέθεσα τόν γάμον, άλλ' αϊ περιστάσεις με ώθησαν να νυμφευθώ μιάν συγγενή μου, ένα άπλως τώχω τών περιθάλψεων και έχω φροντιστήν τών έμών πραγμάτων ».

Ο Ξεκαθόμενος

(*) Σημ. « Μπουκέτου ». — Θά ήταν ευχής έργον άν τόν Νεύτωνα έμμοίνετο και οι Έλληνες πατέρες τού Έθνους.